

Boverket

Förslag till ändring i
Boverkets föreskrifter
(BFS 2025:13)
om hissar och
säkerhetskomponenter
till hissar

– Remiss

Titel: Förslag till ändring i Boverkets föreskrifter (BFS 2025:13) om hissar och säkerhetskomponenter till hissar – Remiss
Utgivare: Boverket, juni, 2026
Processnummer: 3.2.1
Diarienummer: 971/2026

Sammanfattning

Boverket föreslår ändringar i Boverkets föreskrifter (BFS 2025:13) om hissar och säkerhetskomponenter till hissar.

Ändringarna syftar till att genomföra Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2024/2749, omnibusdirektivet, i de delar som avser ändringar i Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/33/EU om harmonisering av medlemsstaternas lagstiftning om hissar och säkerhetskomponenter till hissar, hissdirektivet.

Ändringarna anger krisförfaranden för bedömning av överensstämmelse och presumtion om överensstämmelse till följd av en krissituation på den inre marknaden. Eftersom hissdirektivets bestämmelser om bedömning av överensstämmelse och presumtion om överensstämmelse har genomförts i Boverkets föreskrifter (BFS 2025:13) om hissar och säkerhetskomponenter till hissar, är det lämpligt att genomföra relevanta ändringar i samma författning.

Föreskrifterna meddelas med stöd av 10 kap. 12 §, 15 § 3 och 4, 16 § och 26 § 3 och 5 plan- och byggförordningen (2011:338), PBF.

Boverket utgår från att omnibusdirektivets bestämmelser som är av grundläggande betydelse för godkännande av utsläppande av krisnödvändiga varor på marknaden genomförs genom ändringar på förordningsnivå, det vill säga i PBF eller förordningen (2014:1039) om marknads kontroll av varor och annan närliggande tillsyn, marknadskontrollförordningen. Den typen av bemyndigande är nödvändigt för att myndigheten ska ha behörighet hantera ansökningar om godkännande enligt krisbestämmelserna, men påverkar inte de föreslagna föreskrifterna eftersom de bedöms rymmas inom Boverkets befintliga bemyndigande att meddela föreskrifter.

De nya reglerna föreslås träda i kraft den 15 november 2026.

Innehållsförteckning

Sammanfattning	3
1 Författningsförslag.....	6
2 Inledning.....	8
2.1 Bakgrund	8
2.2 Syftet med förslaget	9
2.3 Målet med förslaget.....	10
2.4 Koppling till andra uppdrag och utredningar	10
3 Rättsliga förutsättningar	11
3.1 Boverkets bemyndigande.....	11
3.2 Anmälan av tekniska regler	12
3.3 Anmälan av krav enligt tjänstedirektivet.....	12
3.4 Regeringens medgivande	12
4 Beskrivning av gällande regler	13
4.1 Hissdirektivet	13
4.2 Plan- och bygglagen	14
4.3 Plan- och byggförordningen	14
4.4 Boverkets föreskrifter (BFS 2025:13) om hissar och säkerhetskomponenter till hissar	15
4.5 Omnibusdirektivet.....	15
4.5.1 Godkännandeförfarande – ett undantag från ordinarie bedömning av överensstämmelse	16
4.5.2 Presumtion om överensstämmelse i kris	17
4.5.3 Sammanfattning av krisförfarandena	18
5 Närmare om författningsförslaget.....	19
5.1 Ett alternativt förfarande till bedömning av överensstämmelse med kraven för hissar och säkerhetskomponenter till hissar	19
5.2 En alternativ presumtion om överensstämmelse	19
5.3 Ekonomiska aktörers ansvar vid krisförfarandet	20
5.4 Märkning vid krisförfarandet.....	20
5.5 Språkkrav vid krisförfarandet	21
6 Konsekvenser	22
6.1 Redogörelse av problemet	22
6.2 Vilken förändring som eftersträvas.....	22
6.3 Om ingen åtgärd vidtas (nollalternativet)	22
6.4 Alternativa lösningar.....	23
6.5 Analys av förslaget	23
6.5.1 Sammanfattning av konsekvenserna.....	23
6.5.2 Vilka som berörs av förslaget	23
6.5.3 Kostnadsmässiga och andra konsekvenser	23
6.5.4 Staten, regioner och kommuner	24
6.5.5 Företag	24
6.5.6 Andra enskilda	25
6.5.7 Europeiska unionen.....	25
6.5.8 Norden.....	25
6.5.9 Miljö och klimat	26
6.5.10 Kulturmiljö samt arkitektur och gestaltad livsmiljö.....	26
6.5.11 Social hållbarhet.....	26
6.5.12 Konsultation i frågor som rör det samiska folket	26
6.6 Ikraftträdande, informationsinsatser och utvärdering	26
6.6.1 Ikraftträdande och övergångsbestämmelser.....	26
6.6.2 Utvärdering.....	26
7 Författningskommentar	28

7.1	Förslag till ändring i Boverkets föreskrifter (BFS 2025:13) om hissar och säkerhetskomponenter till hissar	28
8	Referenser	33
8.1	Icke-tryckta källor	33
8.2	Författningar och andra rättsakter.....	33
8.2.1	EU:s rättsakter	33
8.2.2	Lagar och förordningar	34
8.2.3	Myndighetsföreskrifter	34

1 Författningsförslag

Förslag till ändring i Boverkets föreskrifter (BFS 2025:13) om hissar och säkerhetskomponenter till hissar

Boverkets föreskriver följande med stöd av 10 kap. 12 §, 15 § 3 och 4, 16 § och 26 § 3 och 5 plan- och byggförordningen (2011:338).

6 kap. Krisförfaranden

1 § Bestämmelserna i detta kapitel får tillämpas avseende hissar eller säkerhetskomponenter till hissar, vilka inte genomgått de förfaranden om bedömning av överensstämmelse som anges i 4 kap. 2 eller 3 §§, och som omfattas av en genomförandeakt som har aktiverat ett sådant krisförfarande för krisnödvändiga varor som avses i artikel 28 i Europarådets och parlamentets förordning (EU) 2024/2747 av den 9 oktober 2024 om inrättande av en ram med åtgärder relaterade till krissituationer på den inre marknaden och till resiliensen på den inre marknaden och om ändring av rådets förordning (EG) nr 2679/98 (förordningen om krissituationer och resiliens på den inre marknaden)¹.

Godkännandeförfarande

2 § Boverket får, på vederbörligen motiverad begäran av en ekonomisk aktör, godkänna utsläppande på marknaden inom Sveriges territorium av en specifik hiss eller en specifik säkerhetskomponent till hissar som omfattas av den genomförandeakt som avses i 1 § om det har påvisats att alla tillämpliga grundläggande hälso- och säkerhetskrav i 2 kap. är uppfyllda i enlighet med de förfaranden som anges i godkännandet.

Varje godkännande som utfärdas ska ange de villkor och krav enligt vilka hissen eller säkerhetskomponenten till hissar får släppas ut på marknaden. I dessa godkännanden ska åtminstone följande anges:

- a) En beskrivning av de förfaranden genom vilka uppfyllandet av de tillämpliga grundläggande hälso- och säkerhetskraven i 2 kap. har påvisats.
- b) Eventuella särskilda krav avseende spårbarheten för den berörda hissen eller säkerhetskomponenten till hissar.
- c) Ett slutdatum för godkännandets giltighet, som inte får sträcka sig längre än till och med den sista dagen av den period under vilken krisläget för den inre marknaden är aktiverat i enlighet med artikel 18 i förordning (EU) 2024/2747.
- d) Eventuella särskilda krav avseende behovet att säkerställa kontinuerlig bedömning av överensstämmelse av de berörda hissarna eller säkerhetskomponenterna till hissar.
- e) Åtgärder som ska vidtas när krisläget för den inre marknaden upphör att gälla eller avaktiveras med avseende på de hissar eller säkerhetskomponenter till berörda hissar som har släppts ut på marknaden

Presumtion om överensstämmelse

3 § I de fall där hissar och säkerhetskomponenter till hissar har betecknats som krisnödvändiga varor i den mening som avses i artikel 3.6 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2024/2747 och EU-kommissionen har antagit

---

¹EUT L 2024/2747, 8.11.2024, s. 1, Celex 32024R2747.

genomförandeakter enligt artikel 41d punkt 1 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/33/EU av den 26 februari 2014 om harmonisering av medlemsstaternas lagstiftning om hissar och säkerhetskomponenter till hissar², som med avseende på sådana hissar och säkerhetskomponenter till hissar anger lämpliga standarder eller fastställer gemensamma specifikationer som omfattar tillämpliga grundläggande hälso- och säkerhetskraven, ska hissar, som överensstämmer med dessa standarder eller gemensamma specifikationer, förutsättas överensstämma med de tillämpliga hälso- och säkerhetskrav i 2 kap. som omfattas av dessa standarder, gemensamma specifikationer eller delar därav.

Presumtionen om överensstämmelse vid krisläge för den inre marknaden i den mening som avses i artikel 3.3 i förordning (EU) 2024/2747 upphör att gälla från och med dagen efter det att krisläget för den inre marknaden har upphört att gälla eller avaktiverats.

4 § Såvida det inte finns tillräckliga skäl att anta att hissar och säkerhetskomponenter till hissar som omfattas av de standarder eller gemensamma specifikationer som avses i 3 § utgör en risk för människors hälsa eller säkerhet, ska hissar och säkerhetskomponenter till hissar som överensstämmer med dessa standarder eller gemensamma specifikationer och som har släppts ut på marknaden anses överensstämma med de tillämpliga grundläggande hälso- och säkerhetskraven i 2 kap. efter det att en genomförandeakt som avses i 3 § har upphört att gälla eller upphävts och efter det att krisläget för den inre marknaden har upphört att gälla eller avaktiverats.

Installatörer och tillverkares ansvar

5 § Installatörer av sådana hissar, och tillverkare av sådana säkerhetskomponenter till hissar, som omfattas av det godkännandeförfarande som avses i 2 §, ska på eget ansvar intyga att de berörda hissarna, respektive säkerhetskomponenterna till hissarna, uppfyller alla tillämpliga grundläggande hälso- och säkerhetskrav och ansvara för att alla tillämpliga förfaranden för bedömning av överensstämmelse som anges av Boverket fullgörs.

Märkning

6 § Hissar eller säkerhetskomponenter till hissar för vilka ett godkännande har beviljats i enlighet med 2 § får inte vara försedda med CE-märkning.

När EU-kommissionen antagit en genomförandeakt enligt artikel 41c punkt 3 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/33/EU av den 26 februari 2014 om harmonisering av medlemsstaternas lagstiftning om hissar och säkerhetskomponenter till hissar ska de hissar eller säkerhetskomponenter till hissar som varit föremål för det godkännandeförfarande som avses i 2 § vara försedda med information om att de släpps ut på marknaden som ”krisnödvändiga varor”. Denna information samt eventuell märkning ska vara tydlig, förståelig och begriplig.

Språkkrav för information och märkning

7 § Den information samt eventuell märkning som avses i detta kapitel ska vara skriven på svenska.

Denna författning träder i kraft den 15 november 2026.

---

² EUT L 96/251, 29.3.2014, s. 251, Celex 314L0033.

2 Inledning

När en myndighet tar fram föreskrifter eller allmänna råd ska myndigheten utreda vilka konsekvenser som kommer att uppstå av regeln enligt förordningen (2024:183) om konsekvensutredningar (konsekvensutredningsförordningen). Denna konsekvensutredning innehåller därför beskrivningar och svar som särskilt regleras i förordningen men innehåller också andra överväganden utifrån vad som regleras i exempelvis förordningen (2022:208) med instruktion för Boverket.

Boverkets konsekvensutredningar kan användas som ett slags förarbeten och tolkningsunderlag till Boverkets föreskrifter och allmänna råd. Föreliggande dokument utgör en sådan konsekvensutredning.

En konsekvensutredning ska stå i proportion till förslaget omfattning och effekter. Utgångspunkterna i detta kapitel påverkar omfattningen av konsekvensutredningen.

2.1 Bakgrund

Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2024/2747³ (IMERA-förordningen) utgör ett strukturerat ramverk som fastställer regler och harmoniserade åtgärder som syftar till att under en kris säkerställa fortsatt fri rörlighet av varor, tjänster och personer på den inre marknaden. IMERA-förordningen samt anslutande EU-rättsakter började tillämpas den 29 maj 2026.

I ett krisläge ska de särskilda krisförfarandena för krisnödvändiga varor kunna aktiveras med stöd av de ändringar i sektorslagstiftningen som införs genom Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2024/2748⁴, omnibusförordningen, och Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2024/2749⁵, omnibusdirektivet, för att säkra leveranskedjor av kritiska produkter.

---

³ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2024/2747 av den 9 oktober 2024 om inrättande av en ram med åtgärder relaterade till krissituationer på den inre marknaden och till resiliensen på den inre marknaden och om ändring av rådets förordning (EG) nr 2679/98 (förordningen om krissituationer och resiliens på den inre marknaden).

⁴ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2024/2748 av den 9 oktober 2024 om ändring av förordningarna (EU) nr 305/2011, (EU) 2016/424, (EU) 2016/425, (EU) 2016/426, (EU) 2023/988 och (EU) 2023/1230 vad gäller krisförfaranden för bedömning av överensstämmelse, presumtion om överensstämmelse, antagande av gemensamma specifikationer och marknadskontroll till följd av en krissituation på den inre marknaden.

⁵ Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2024/2749 av den 9 oktober 2024 om ändring av direktiven 2000/14/EG, 2006/42/EG, 2010/35/EU, 2014/29/EU, 2014/30/EU, 2014/33/EU, 2014/34/EU, 2014/35/EU, 2014/53/EU och 2014/68/EU vad gäller krisförfaranden för bedömning av överensstämmelse, presumtion om överensstämmelse, antagande av gemensamma specifikationer och marknadskontroll till följd av en krissituation på den inre marknaden.

Omnibusdirektivets artikel 6 innebär ändringar i Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/33/EU⁶, hissdirektivet, i form av två nya definitioner och införande av ett helt nytt kapitel Va Krisförfaranden. Det möjliggör alltså alternativa förfaranden för bedömning av överensstämmelse i händelse av kris på den inre marknaden. Ändringarna avser bland annat presumtion om överensstämmelse på grundval av standarder och gemensamma specifikationer (Artikel 41d).

Hissdirektivets ursprungliga bestämmelser om presumtion om överensstämmelse och förfaranden för bedömning av överensstämmelse av hissar och säkerhetskomponenter till hissar har genomförts i svensk rätt genom plan- och byggförordningen (2011:338), PBF, och Boverkets föreskrifter (BFS 2025:13) om hissar och säkerhetskomponenter till hissar. Bemyndigandet för Boverket att meddela föreskrifter om bestyrkande av överensstämmelse med gällande krav på hissar med tillhörande säkerhetskomponenter märkning av hissar med tillhörande säkerhetskomponenter finns i 10 kap. 16 § PBF.

Krav på utsläppande av hissar och säkerhetskomponenter till hissar på marknaden enligt 4 kap. 11 § första stycket PBF och krav på ekonomiska aktörer som gäller utöver vad som följer av 4 kap. 11 a–11 e §§ PBF finns i Boverkets föreskrifter (BFS 2025:13) om hissar och säkerhetskomponenter till hissar.

För att omnibusdirektivets krisförfaranden om presumtion om överensstämmelse ska anses vara genomförda i svensk rätt, behöver ändringar genomföras i Boverkets föreskrifter (BFS 2025:13) om hissar och säkerhetskomponenter till hissar. Boverket utgår från att omnibusdirektivets bestämmelser som är av grundläggande betydelse för godkännande av utsläppande av krisnödvändiga varor på marknaden genomförs genom nödvändiga ändringar på förordningsnivå, det vill säga i PBF eller marknadskontrollförordningen. Den typen av bemyndigande är nödvändigt för att myndigheten ska ha behörighet hantera ansökningar om godkännande enligt krisbestämmelserna, men påverkar inte de föreslagna föreskrifterna eftersom de bedöms rymmas inom Boverkets befintliga bemyndigande att meddela föreskrifter.

2.2 Syftet med förslaget

Förslaget syftar till att genomföra det så kallade omnibusdirektivet, om ändring av bland annat hissdirektivet. Sverige är, genom sitt EU-medlemskap, skyldiga att genomföra direktiv i den nationella lagstiftningen. Om föreslagen ändring inte kommer till stånd kommer Sverige inte ha genomfört alla de ändringar som införts genom omnibusdirektivet, vilket medför risk för att Europeiska

---

⁶ Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/33/EU av den 26 februari 2014 om harmonisering av medlemsstaternas lagstiftning om hissar och säkerhetskomponenter till hissar (omarbetning).

kommissionen inleder ett överträdelseförfarande mot Sverige. EU:s krislagstiftning syftar till att under en kris säkerställa fortsatt fri rörlighet av varor, tjänster och personer på den inre marknaden. I ett krisläge ska de särskilda krisförfarandena för krisnödvändiga varor kunna aktiveras för att säkra leveranskedjor av kritiska produkter.

Det innebär bland annat att bedömning av överensstämmelser för krisnödvändiga varor kan behöva prioriteras eller att vissa undantag kan beviljas i förfarandena för sådana bedömningar för att de aktuella produkterna snabbare och med förenklade procedurer ska kunna komma ut på marknaden.

De bestämmelserna som införs genom rättsakterna möjliggör alltså viss flexibilitet i sektorsspecifika unionsrättsakter för att kunna tillgodose behov vid en kris.

För att omnibusdirektivets krisförfaranden och presumtion om överensstämmelse ska anses vara genomförda i svensk rätt, behöver ändringar genomföras i Boverkets föreskrifter (BFS 2025:13) om hissar och säkerhetskomponenter till hissar.

Det är upp till varje medlemsstat att välja hur man genomför EU-direktiv i den nationella rätten så länge det avsedda resultatet uppnås. Utformningen av det nya kapitlet 6 föreslås i största möjliga mån följa de formuleringar som följer av omnibusdirektivets artikel 6.

2.3 Målet med förslaget

Målet är att genomföra omnibusdirektivets ändringar av hissdirektivet i svensk rätt och för att på så sätt möjliggöra tillämpning av EU:s krisförfaranden i händelse av kris på den inre marknaden.

2.4 Koppling till andra uppdrag och utredningar

Förutom kopplingen till EU-rätten och Sveriges skyldighet att genomföra omnibusdirektivet i svensk rätt finns det en viss koppling till Boverkets roll som beredskapsmyndighet och det arbete som pågår i projektet om författningsberedskap, Boverkets diarienummer 7465/2025.

3 Rättsliga förutsättningar

Detta kapitel beskriver de rättsliga förutsättningarna för Boverkets förslag till nya föreskrifter och innehåller bland annat de uppgifter om föreskriftsbemyndiganden som avses i konsekvensutredningsförordningen.

3.1 Boverkets bemyndigande

Föreskrifterna meddelas med stöd av 10 kap. 12 §, 15 § 3 och 4, 16 § och 26 § 3 och 5 PBF.

Bemyndigandet i 10 kap. 16 § PBF avser föreskrifter om bestyrkande av överensstämmelse med gällande krav på hissar med tillhörande säkerhetskomponenter och på värmepannor eller anordningar till värmepannor och om märkning av hissar med tillhörande säkerhetskomponenter.

Enligt 10 kap. 26 § 3 PBF får Boverket även meddela föreskrifter om på vilket eller vilka språk bruksanvisningar och annan information och dokumentation avseende hissar och säkerhetskomponenter till hissar ska tillhandahållas.

Boverket är marknadskontrollmyndighet enligt 8 kap. 3 § PBF. Marknadskontroll och närliggande tillsyn av varor regleras såväl i sektorslagstiftningen (där ibland plan- och bygglagen, PBL, och PBF) som i marknadskontrollförordningen. Boverket utgår från att omnibusdirektivets bestämmelser som är av grundläggande betydelse för godkännande av utsläppande av krisnödvändiga varor på marknaden genomförs på förordningsnivå, det vill säga genom ändringar i PBF eller i den horisontella marknadskontrollförordningen.

Nödvändiga ändringar på förordningsnivå innefattar ett bemyndigande för marknadskontrollmyndigheter, däribland Boverket, att:

- godkänna utsläppande på marknaden, ibruktage eller användning för tillverkarens egna ändamål inom svenskt territorium av sådana krisnödvändiga varor
- meddela närmare föreskrifter om villkor och krav för ett sådant godkännande
- meddela närmare föreskrifter om förutsättningar avseende intyg av tillverkare och märkning, samt om innehållet i och handläggningen av en ansökan om godkännande enligt krisförfarandena.

Den typen av bemyndigande är främst nödvändigt för att myndigheten ska ha behörighet hantera ansökningar om godkännande enligt krisbestämmelserna.

De föreslagna föreskrifterna bedöms rymmas inom Boverkets befintliga be-
myndigande att meddela föreskrifter.

3.2 Anmälan av tekniska regler

Författningsförslaget innehåller visserligen sådana tekniska regler som avses i 2 § förordningen (1994:2029) om tekniska regler. Förslaget innebär dock enbart att föreskrifter meddelas för att genomföra ändringar i hissdirektivet. Boverket bedömer därför att förslaget inte behöver anmälas enligt förordning (1994:2029) om tekniska regler. Eftersom de föreslagna ändringarna inte omfattar sådana tekniska regler som avses i 2 § förordningen (1994:2029) om tekniska regler och inte påverkar marknadstillträdet för byggprodukter, bedömer Boverket att det inte finns skäl att genomföra ett informationsförfarande enligt nämnda förordning.

3.3 Anmälan av krav enligt tjänstedirektivet

Författningsförslaget reglerar inte tillträde till eller utövande av tjänsteverksamhet. Boverket gör därför bedömningen att författningsförslaget inte behöver anmälas enligt EU:s tjänstedirektiv och 2 § förordningen (2009:1078) om tjänster på den inre marknaden.

3.4 Regeringens medgivande

Boverket gör bedömningen att författningsförslaget inte medför sådana väsentliga effekter på kostnader för staten, kommuner eller regioner att medgivande krävs av regeringen enligt konsekvensutredningsförordningen.

4 Beskrivning av gällande regler

I detta kapitel ges en kortfattad beskrivning av hissdirektivet och de gällande regler i PBL, PBF samt Boverkets föreskrifter som genomför direktivet, med fokus på bedömning av överensstämmelse och märkning av hissar och säkerhetskomponenter till hissar. I detta kapitel ges också en kortfattad beskrivning av omnibusdirektivet som i händelse av kris på den inre marknaden möjliggör avsteg från hissdirektivets ursprungliga krav på bedömning av överensstämmelse och märkning.

4.1 Hissdirektivet

Hissdirektivet har som mål att tillåta fri rörlighet för produkter på den inre marknaden samtidigt som en hög skyddsnivå för hälsa och säkerhet säkerställs.

Hissdirektivet anger grundläggande hälso- och säkerhetskrav och omfattar permanent installerade hissar som betjänar byggnader och anläggningar och som är avsedda för transport av

- personer
- personer och gods
- enbart gods om lastbäraren är beträddbar, det vill säga utan svårighet kan beträddas av en person, och utrustad med manöverknappar inne i lastbäraren eller inom räckhåll för en person som befinner sig i lastbäraren.

Direktivet omfattar också de säkerhetskomponenter till hissar som används i de hissar som omfattas av direktivet.

Det gäller, enligt direktivet, en presumtion för att hissar och säkerhetskomponenter till hissar som överensstämmer med harmoniserade standarder också överensstämmer med de grundläggande hälso- och säkerhetskraven.

Hissdirektivet gäller för nya hissar när de släpps på marknaden samt för säkerhetskomponenter till hissar. Olika ekonomiska aktörer har olika uppgifter när det gäller att sätta hissar eller säkerhetskomponenter på marknaden. Med ekonomiska aktörer avses installatörer av hissar samt tillverkare, importörer och distributörer av säkerhetskomponenter till hissar. Hissdirektivet anger krav på CE-märkning och EU-försäkran om överensstämmelse, i vilken det intygas att hissen eller säkerhetskomponenten uppfyller alla relevanta krav enligt hissdirektivet när den släpps ut på marknaden.

Kraven på hissar ingår som en del i det svenska regelsystemet med krav på byggnadsverk och det kontrollsystem som är uppbyggt kring detta. Hissdirektivet är i Sverige genomfört genom bestämmelser i PBL, PBF och Boverkets föreskrifter. Bedömning av överensstämmelse och märkning regleras närmare i Boverkets föreskrifter (BFS 2025:13) om hissar och säkerhetskomponenter till hissar.

4.2 Plan- och bygglagen

Av 8 kap. 21 § PBL framgår att bestämmelserna om märkning i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 765/2008 av den 9 juli 2008 om krav för ackreditering och upphävande av förordning (EEG) nr 339/93 och lagen (2011:791) om ackreditering och teknisk kontroll gäller för byggprodukter som ska vara CE-märkta enligt

1. förordning (EU) nr 305/2011,
2. förordning (EU) nr 2016/424, eller
3. föreskrifter som har meddelats med stöd av 16 kap. 6 § första stycket 2.

Enligt bemyndigandet i punkten 3 får regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer meddela föreskrifter om märkning av byggprodukter enligt 8 kap. 21 § 3 som förutsättning för att de ska få släppas ut på marknaden och användas. Krav på CE-märkning av hissar och säkerhetskomponenter finns i 4 kap. 11 a, 11 b och 11 e §§ PBF. Av 10 kap. 16 § PBF följer vidare att Boverket får meddela föreskrifter om bestyrkande av överensstämmelse och märkning av hissar med tillhörande säkerhetskomponenter.

4.3 Plan- och byggförordningen

I 4 kap. 11 § PBF anges att en hiss eller säkerhetskomponent får släppas ut på marknaden bara om den uppfyller kraven i PBF eller föreskrifter Boverket meddelat.

I 4 kap. 11 a–11 f §§ PBF finns regler om de ekonomiska aktörernas skyldigheter enligt hissdirektivet och deras ansvar för att hissar och säkerhetskomponenter till hissar uppfyller vissa krav. De mer centrala kraven på aktörerna enligt hissdirektivet finns i PBF, medan övriga krav finns i Boverkets föreskrifter (BFS 2025:13) om hissar och säkerhetskomponenter till hissar. Vissa av hissdirektivets definitioner finns i 1 kap. 7 a § PBF, exempelvis definitioner av begreppen hiss, ekonomisk aktör och bedömning av överensstämmelse.

Boverket är marknadskontrollmyndighet och utövar marknadskontroll över att produkter stämmer överens med kraven i hissdirektivet, 8 kap. 3 § PBF.

I 9 kap. 25 § andra stycket PBF finns en bestämmelse om byggsanktionsavgift för en ekonomisk aktör som inte fullgör sina skyldigheter enligt förordningen.

4.4 Boverkets föreskrifter (BFS 2025:13) om hissar och säkerhetskomponenter till hissar

Boverkets föreskrifter (BFS 2025:13) om hissar och säkerhetskomponenter till hissar innehåller fem kapitel.

- 1 kap. Övergripande bestämmelser
- 2 kap. Grundläggande hälso- och säkerhetskrav
- 3 kap. De ekonomiska aktörernas skyldigheter
- 4 kap. Överensstämmelse med kraven för hissar och säkerhetskomponenter till hissar
- 5 kap. Språkrav.

I kapitel 1 finns bestämmelser om tillämpningsområde, undantag från föreskrifterna samt definitioner.

I kapitel 2 finns grundläggande hälso- och säkerhetskrav.

I kapitel 3 anges de skyldigheter som utöver vad som följer av 4 kap. 11 a–11 e §§ PBF gäller för installatörer, tillverkare, tillverkarens representant, importörer och distributörer.

I kapitel 4 finns föreskrifter om presumtion om överensstämmelse och de förfaranden som hissar eller säkerhetskomponenter till hissar ska ha genomgått för bedömning av överensstämmelse. Vidare anges bestämmelser om EU-försäkran om överensstämmelse och CE-märkning.

I kapitel 5 finns bestämmelser om språkrav för EU-försäkran om överensstämmelse och bruksanvisningar samt de handlingar som ska kunna tillhandahållas till marknadskontrollmyndigheten.

4.5 Omnibusdirektivet

Omnibusdirektivet innebär ändringar i ett antal EU-rättsakter, däribland hissdirektivet, och möjliggör alternativa bedömningsförfaranden till ordinarie bedömning av överensstämmelse. De nya bestämmelserna syftar till att möjliggöra fortsatt fri rörlighet av varor även om EU-kommissionen utlyst krisläge på den inre marknaden enligt artikel 18 i IMERA-förordningen.

I ett krisläge ska de särskilda krisförfarandena för krisnödvändiga varor kunna användas för att säkra leveranskedjor av kritiska produkter. Det innebär bland annat att bedömning av överensstämmelser för krisnödvändiga varor kan behöva prioriteras eller att vissa undantag kan beviljas i förfarandena för sådana bedömningar för att de aktuella produkterna snabbare och med förenklade procedurer ska kunna komma ut på marknaden.

De bestämmelserna som införs genom rättsakterna möjliggör alltså viss flexibilitet i sektorsspecifika unionsrättsakter för att kunna tillgodose behov vid en kris.

4.5.1 Godkännandeförfarande – ett undantag från ordinarie bedömning av överensstämmelse

Vid kris möjliggör den nya artikel 41c i hissdirektivet undantag från hissdirektivets ordinarie förfaranden för bedömning av överensstämmelse. Syftet är att möjliggöra att vissa hissar och säkerhetskomponenter till hissar kan släppas ut på marknaden snabbt under ett aktiverat krisläge för den inre marknaden, utan att hela det vanliga förfarandet med anmält organ används, men utan att sänka de grundläggande hälso- och säkerhetskraven.

Det innebär att en medlemsstat får, på motiverad begäran av en ekonomisk aktör, godkänna att en specifik säkerhetskomponent till hissar eller en specifik hiss får släppas ut på marknaden i den aktuella medlemsstaten, även om de normala överensstämmelseförfarandena med obligatoriskt anmält organ inte genomförts. Det förutsätter att det genom särskilda alternativa förfaranden, fastställda i godkännandet, har visats att alla tillämpliga grundläggande hälso- och säkerhetskrav är uppfyllda. Godkännandeförfarandet ersätter inte de ordinarie förfarandena för bedömning av överensstämmelse. Dessa kan fortfarande användas parallellt.

Den medlemsstat som ger ett sådant godkännande ska omedelbart underrätta kommissionen och övriga medlemsstater. Om kommissionen bedömer att kraven i godkännandet verkligen säkerställer överensstämmelse med kraven i hissdirektivets bilaga I, ska den anta en genomförandeakt som utvidgar godkännandet till hela EU och fastställa villkoren för hur produkten får släppas ut på marknaden. Tills en sådan genomförandeakt finns, gäller godkännandet bara i den medlemsstat som godkänt den specifika produkten, samt i andra medlemsstater som uttryckligen erkänt godkännandet och meddelat detta till kommissionen och övriga medlemsstater.

Produkter som omfattas av ett EU-utvidgat godkännande ska vara märkta som ”krisnödvändiga varor” och ha tydlig, begriplig information enligt vad som anges i genomförandeakten. Hisar och säkerhetskomponenter som fått sådant

krisundantag får inte CE-märkas, och de vanliga artiklarna om CE-märkning ska inte tillämpas på dem.

Installatören, i fråga om hissar, eller tillverkaren, i fråga om säkerhetskomponenter till hissar:

- intygar på eget ansvar att alla grundläggande hälso- och säkerhetskrav är uppfyllda
- måste genomföra alla bedömningsförfaranden som den nationella myndigheten kräver som villkor för godkännandet.

Varje godkännande ska minst ange:

- hur överensstämmelsen med kraven i hissdirektivets bilaga I har visats
- eventuella särskilda krav på spårbarhet
- ett slutdatum för giltighet, som inte får inte gå längre än krislägets slut enligt IMERA-förordningen
- eventuella krav på kontinuerlig bedömning av överensstämmelse
- vilka åtgärder som ska vidtas när krisläget upphör, för produkter som redan släppts ut på marknaden.

4.5.2 Presumtion om överensstämmelse i kris

Artikel 41d i hissdirektivet reglerar presumtion om överensstämmelse genom standarder eller gemensamma specifikationer i kris.

Syftet är att ge en snabb och klar teknisk referens (standard eller gemensam specifikation) som ger presumtion om överensstämmelse för ”krisnödvändiga” hissar eller säkerhetskomponenter till hissar, när det inte finns någon harmoniserad standard eller om befintliga harmoniserade standarder inte kan användas på grund av krisen. Det är EU-kommissionen som får anta genomförandeakter som anger relevanta standarder eller fastställer gemensamma specifikationer för krisnödvändiga hissar/komponenter när:

- det inte finns någon harmoniserad standard publicerad i EUT som täcker de tillämpliga kraven i bilaga I, och ingen sådan väntas inom rimlig tid eller
- det på grund av allvarliga störningar på den inre marknaden, som lett till att krisläget aktiverats, i betydande grad är svårt för installatörer/tillverkare att använda befintliga harmoniserade standarder, till exempel på grund av brist på provningskapacitet, otillgängliga standarder eller dylikt.

Genomförandeakterna utgör ett slags ”krisstandarder” och gäller till krislägets slut, om de inte ändras eller upphävs tidigare. Hissar eller säkerhetskomponenter som överensstämmer med dessa krisstandarder anses uppfylla motsvarande

grundläggande hälso- och säkerhetskrav i hissdirektivets bilaga I under krisen. När krisläget upphör kan nya produkter inte längre åberopa presumtion baserad på dessa krisstandarder.

Hissdirektivets definitioner gäller även vid tillämpning av krisförfarandet, men enligt krisförfarandet får utsläppandet av en specifik hiss godkännas genom krisförfarandet, om de grundläggande hälso- och säkerhetskraven är uppfyllda. En hiss eller en säkerhetskomponent till hissar som genomgått det alternativa godkännandeförfarandet får inte CE-märkas trots att den uppfyller kraven. Produkter som släppts ut på marknaden i enlighet med krisbestämmelserna och överensstämmer med tillämpliga krav ska fortsatt anses uppfylla kraven när krisen är över, så länge de inte bedöms utgöra risk för hälsa eller säkerhet.

4.5.3 Sammanfattning av krisförfarandena

Sammanfattningsvis innebär artikel 41c i hissdirektivet ett kontrollerat, tidsbegränsat nödförfarande där hissar och säkerhetskomponenter kan godkännas utan ordinarie anmält organ, först nationellt och sedan eventuellt EU-omfattande, med tydliga villkor och ansvar. Artikel 41d i hissdirektivet ger EU-kommissionen möjlighet att snabbt ange alternativa standarder eller gemensamma specifikationer som ger presumtion om överensstämmelse för krisnödvändiga produkter när de vanliga harmoniserade standarderna inte fungerar i krisläget.

5 Närmare om författningsförslaget

I detta avsnitt finns en allmän redogörelse av förslaget till ändringar i Boverkets föreskrifter (BFS 2025:13) om hissar och säkerhetskomponenter till hissar till följd av omnibusdirektivet.

Komplement till denna redogörelse finns i avsnitt 7, med författningskommentarer till varje paragraf i författningsförslaget.

Bestämmelserna är i största möjliga utsträckning en direkt återgivning av lydelsen i omnibusdirektivet. Detta har gjorts för att uppnå överensstämmelse med EU-rätten vid tolkning och tillämpning av föreskrifterna.

5.1 Ett alternativt förfarande till bedömning av överensstämmelse med kraven för hissar och säkerhetskomponenter till hissar

Bestämmelser om de förfaranden som hissar eller säkerhetskomponenter till hissar ska ha genomgått för bedömning av överensstämmelse finns i kapitel 4 i Boverkets föreskrifter (BFS 2025:13) om hissar och säkerhetskomponenter till hissar.

Förslaget innebär att de alternativa förfaranden som kan aktualiseras vid krisläge på den inre marknaden införs som ett alternativ till bestämmelserna om det ordinarie förfarandet i kapitel 4 i Boverkets föreskrifter (BFS 2025:13) om hissar och säkerhetskomponenter till hissar.

5.2 En alternativ presumtion om överensstämmelse

Bestämmelser om presumtion om överensstämmelse för hissar och säkerhetskomponenter till hissar finns i 4 kap. 1 § i Boverkets föreskrifter (BFS 2025:13) om hissar och säkerhetskomponenter till hissar.

Förslaget möjliggör en alternativ presumtion om överensstämmelse för ”krisnödvändiga” hissar eller säkerhetskomponenter till hissar, när det inte finns någon harmoniserad standard eller om befintliga harmoniserade standarder inte kan användas på grund av krisen.

De genomförandeakter som antas av EU-kommissionen enligt artikel 41d i hissdirektivet ska utgöra ett slags ”krisstandarder” och gälla till krislägets slut, om de inte ändras eller upphävs tidigare. Hissar eller säkerhetskomponenter som överensstämmer med dessa krisstandarder anses uppfylla motsvarande

grundläggande hälso- och säkerhetskrav i hissdirektivet bilaga I under krisen. När krisläget upphör kan nya produkter inte längre åberopa presumtion baserad på dessa krisstandarder vid utsläppande på marknaden. Produkter som släppts ut på marknaden i enlighet med krisbestämmelserna och överensstämmer med tillämpliga krav ska fortsatt anses uppfylla kraven när krisen är över, så länge de inte bedöms utgöra risk för hälsa eller säkerhet.

5.3 Ekonomiska aktörers ansvar vid krisförfarandet

Bestämmelser om tillverkares och installatörers ansvar vid tillhandahållande av hissar och säkerhetskomponenter till hissar finns i kapitel 3 i Boverkets föreskrifter (BFS 2025:13) om hissar och säkerhetskomponenter till hissar.

Förslaget innebär att det ansvar som aktualiseras vid krisläge på den inre marknaden införs som ett alternativ till bestämmelserna i kapitel 3. Installatörer av sådana hissar eller tillverkare av sådana säkerhetskomponenter till hissar som omfattas av godkännandeförfarandet ska på eget ansvar intyga att de berörda hissarna eller säkerhetskomponenterna till hissar uppfyller alla tillämpliga grundläggande hälso- och säkerhetskrav och ansvara för att alla förfaranden för bedömning av överensstämmelse som anges av Boverket fullgörs.

5.4 Märkning vid krisförfarandet

Bestämmelser om CE-märkning av hissar och säkerhetskomponenter till hissar som har genomgått för bedömning av överensstämmelse finns i kapitel 4 i Boverkets föreskrifter (BFS 2025:13) om hissar och säkerhetskomponenter till hissar.

Förslaget innebär ett undantag från kravet på CE-märkning vid krisläge på den inre marknaden. Hisar och säkerhetskomponenter till hissar som genomgått det alternativa bedömningsförfarandet får inte CE-märkas.

När EU-kommissionen antagit en genomförandeakt enligt artikel 41c punkt 3 i hissdirektivet för att utvidga giltigheten av godkännandet till hela unionens territorium, ska hissar och säkerhetskomponenter till hissar som genomgått det alternativa godkännandeförfarandet vara försedda med information om att de släpps ut på marknaden som ”krisnödvändiga varor”. Denna information samt eventuell märkning ska vara tydlig, förståelig och begriplig.

Så länge en sådan genomförandeakt inte har antagits ska godkännandet endast vara giltigt i Sverige och i de medlemsstater vars behöriga nationella myndigheter har erkänt giltigheten av godkännandet före antagandet av en sådan genomförandeakt. Det innebär att hissar eller säkerhetskomponenter till hissar

som blivit godkända men för vilka EU-kommissionen inte antagit en genomförandeakt inte omfattas av krav på märkning.

Undantaget införs som ett alternativ till bestämmelserna om märkning i kapitel 4.

5.5 Språkrav vid krisförfarandet

Bestämmelser om vilket språk som produktokumentation ska tillhandahållas på finns i kapitel 5 i Boverkets föreskrifter (BFS 2025:13) om hissar och säkerhetskomponenter till hissar.

Förslaget innebär motsvarande krav för information och eventuell märkning som upprättas till följd av krisförfarandet, som ett alternativ till bestämmelserna om språkrav i kapitel 5. Det innebär att information och eventuell märkning ska vara på svenska.

6 Konsekvenser

Boverket ska redovisa vilka konsekvenser som författningsförslaget i utredningen kan innebära i olika avseenden. Konsekvensutredningen ska innehålla redogörelser och analyser samt bedömningar på sätt som framgår av konsekvensutredningsförelagningen.

6.1 Redogörelse av problemet

I händelse av kris på den inre marknaden kan främst följande problem uppstå:

- Hinder för fri rörlighet av varor, såsom exportförbud, gränstängningar, olika testkrav, köer vid gränser, bristfällig information.
- Brist på krisrelevanta varor, däribland hissar och säkerhetskomponenter till hissar.

6.2 Vilken förändring som eftersträvas

Målet med omnibusdirektivet är färre handelshinder i händelse av kris på den inre marknaden. Regleringen minskar risken för plötsliga, motstridiga nationella åtgärder och ökar förutsägbarheten.

Det föreslagna genomförandet av relevanta delar av omnibusdirektivets ändringar av hissdirektivet i Boverkets föreskrifter (BFS 2025:13) om hissar och säkerhetskomponenter till hissar syftar till att hålla samman samtliga regler som gäller för utsläppande och tillhandahållande av dessa produkter på marknaden, även i händelse av kris. Det underlättar för företagen, särskilt för små- och medelstora företag, som har svårare att själva följa alla regeländringar och överblicka den samlade regelmassan.

I händelse av kris på den inre marknaden syftar de alternativa bedömningsförelagningarna och presumtion om överensstämmelse med krisstandarder att säkerställa ett snabbare tillträde till marknaden för krisvaror.

6.3 Om ingen åtgärd vidtas (nollalternativet)

Nollalternativet innebär att omnibusdirektivets ändringar av hissdirektivet inte genomförel i svensk rätt i fråga om hissar och säkerhetskomponenter till hissar, vilket i sin tur innebär att Sverige bryter mot sina skyldigheter gentemot EU.

Nollalternativet innebär också en fragmenterad inre marknad, större BNP-fall, störda leveranskedjor, svagare krishantering och mer ad-hoc-lösningar i enskilda fall.

6.4 Alternativa lösningar

Boverket har övervägt att genomföra bestämmelserna i respektive kapitel i Boverkets föreskrifter (BFS 2025:13) om hissar och säkerhetskomponenter till hissar. Fördelen med denna lösning är att den följer föreskrifternas befintliga struktur. Nackdelen med att lägga till nya paragrafer i anslutning till befintliga bestämmelser är att numreringen blir komplicerad och kräver att paragraferna får en tilläggsbokstav. Dessutom skulle läsaren mötas av bestämmelser som inte är aktuella förrän EU-kommissionen utlyst en kris på den inre marknaden.

I övrigt har Boverket inte identifierat några alternativa lösningar för att uppnå den avsedda effekten.

6.5 Analys av förslaget

Konsekvensutredningen ska innehålla en analys av det eller de förslag som lämnas. Detta avsnitt beskriver bland annat de konsekvenser som Boverkets förslag får för de aktörer som särskilt nämns i 7 § konsekvensutredningsförordningen. I analysen ska också beaktas bestämmelserna i 8–10 §§ konsekvensutredningsförordningen som relaterar till om förslaget eller förslagen inskränker den kommunala självstyrelsen samt förhållandet till EU.

6.5.1 Sammanfattning av konsekvenserna

De föreslagna ändringarna i Boverkets föreskrifter (BFS 2025:13) om hissar och säkerhetskomponenter till hissar syftar till att genomföra de ändringar i hissdirektivet som omnibusdirektivets artikel 6 innebär. Genomförandet är i största möjliga mån ordagrant och lämnar inget utrymme för tolkning. Konsekvenserna är således begränsade till vad som är absolut nödvändigt för att direktivets bestämmelser ska anses genomförda i svensk rätt.

6.5.2 Vilka som berörs av förslaget

Författningsförslaget påverkar de aktörer i samhällsbyggnadssektorn som kommer i kontakt med berörda hissar, bland annat fastighetsägare, byggherrar, tillverkare, installatörer, serviceföretag, kontrollorgan, boende och användare av hissar samt även kommuner, länsstyrelser, domstolar och Boverket.

6.5.3 Kostnadmässiga och andra konsekvenser

Eftersom det föreslagna kapitlet 6 endast blir aktuellt först när ett krisläge har aktiverats är inte bestämmelserna tillämpliga i dagsläget. Det är därför svårt att avgöra vilka konkreta konsekvenser som förslaget kan få. Förslagets påverkan på kostnader och intäkter kommer därför vara beroende av vilka varor som bedöms vara krisnödvändiga.

Boverket bedömer att författningsförslaget inte kommer få några konsekvenser för människors säkerhet. Författningsförslaget reglerar samma risksituationer som befintliga delar av Boverkets föreskrifter (BFS 2025:13) om hissar och säkerhetskomponenter till hissar. Förslaget innehåller inga ändringar med avseende på vilka krav som ställs på hissar och säkerhetskomponenter till hissar för uppfyllandet av hissdirektivet, utan innebär endast att ett alternativt, likvärdigt förfarande möjliggörs i händelse av kris på den inre marknaden. Presumtion om överensstämmelse vid kris utgår ifrån alternativa bedömningsmetoder men har sin grund i hissdirektivets grundläggande hälso- och säkerhetskrav.

6.5.4 Staten, regioner och kommuner

Boverket bedömer att författningsförslaget inte har någon påverkan på staten, regionerna eller kommunerna i normalläget.

I händelse av kris på den inre marknaden får staten en ny administrativ uppgift för att bedöma överensstämmelse av krisprodukter. Det kan kräva extra personalresurser, men mycket kan byggas på befintliga strukturer. Även om det kan öka det administrativa arbetet i respektive medlemsstat ger det samtidigt färre konflikter och mindre risk för senare överträdelseförfaranden. Det blir således en mer förutsägbar, gemensam EU-ram för åtgärder som ändå måste vidtas i kris.

De nya bestämmelserna innehåller krav som aktualiseras i kristid och som kan komma att följas upp av Boverket inom ramen för marknads kontroll. I dagsläget är det svårt att utreda på vilket sätt och i vilken utsträckning de nya kraven på anmälda organ kommer att påverka marknads kontrollverksamheten eftersom bestämmelserna inte ännu är tillämpliga.

Förslaget bedöms inte få några sådana effekter för kommuner eller regioner som avses i 8 § konsekvensutredningsförordningen.

6.5.5 Företag

Boverket bedömer att författningsförslaget inte har någon påverkan på företag i normalläget. I händelse av kris på den inre marknaden innebär förslaget vissa lättnader för företag och möjlighet att fortsätta släppa ut och tillhandahålla hissar och säkerhetskomponenter till hissar på marknaden. Det alternativa bedömningsförfarandet kan minska produktionsstopp, bidra till bättre hanterade leveranskedjor och därmed leda till mindre djupa fall i produktion och sysselsättning.

En uppfattning av antalet tillverkare av hissar kan man få genom att se på vilka företag som är medlemmar i branschorganisationen Hissförbundet. Det är ett av förbunden som tillhör Teknikföretagens branschorganisation. Hissförbundet har över 30 medlemsföretag inom hissområdet, däribland företag med

tillverkning av nya hissar och säkerhetskomponenter till hissar eller försäljning av hissar och säkerhetskomponenter till hissar tillverkade utomlands.

De ekonomiska aktörer som har behov att använda sig av det alternativa bedömningsförfarandet riskerar en längre process innan de kan sätta sina produkter på marknaden, vilket kan fördröja generering av intäkter. Det alternativa bedömningsförfarandet möjliggör dock att produkter fortsatt kan sättas på marknaden vilket är en förutsättning för att överhuvudtaget generera intäkter. För de ekonomiska aktörer som i normalläget anlitar anmälda organ kan bestämmelserna alltså påverka den tid det tar innan en produkt kan sättas på marknaden och generera intäkter, antingen genom att processen förkortas eller förlängs.

Eftersom bestämmelsernas tillämplighet förutsätter en krissituation, är det i dagsläget omöjligt att med säkerhet förutspå vilken kris som kommer att uppstå eller vilka varor som kommer bedömas som krisnödvändiga. Enligt vad som beskrivits ovan är det därför svårt att dra en definitiv slutsats om ytterligare vilka ekonomiska konsekvenser som föreslagen ändring kan medföra. De övergripande ekonomiska effekterna bedöms emellertid vara begränsade. Det är i huvudsak de administrativa kostnaderna, som också kan tänkas ge vissa ekonomiska effekter.

För de ekonomiska aktörerna bedöms det inte bli någon större konkurrensmässig effekt. Föreslagen ändring utgör en del i ledet av genomförandet av ett EU-direktiv och följer direktivets lydelse och avsedda effekt. Det är därför inte möjligt att anpassa förslagen särskilt till små och medelstora företag.

6.5.6 Andra enskilda

Boverket bedömer att författningsförslaget inte har någon påverkan på andra enskilda i form av till exempel byggherrar och fastighetsägare i normalläget. I händelse av kris på den inre marknaden innebär förslaget en fortsatt möjlighet att få tag på hissar och säkerhetskomponenter till hissar.

6.5.7 Europeiska unionen

Författningsförslaget stämmer överens med de skyldigheter som Sveriges medlemskap i Europeiska unionen innebär. Boverket bedömer att författningsförslaget inte går utöver de skyldigheter som följer av Sveriges anslutning till den Europeiska unionen.

6.5.8 Norden

Boverket bedömer att författningsförslaget inte har någon påverkan på det nordiska samarbetet eller möjligheten till harmonisering av byggregler inom Norden.

6.5.9 Miljö och klimat

Boverket bedömer att författningsförslaget inte har någon påverkan på miljö och klimat.

6.5.10 Kulturmiljö samt arkitektur och gestaltad livsmiljö

Boverket bedömer att författningsförslaget inte har någon påverkan på kulturmiljön, arkitektur och gestaltad livsmiljö.

6.5.11 Social hållbarhet

Boverket bedömer att författningsförslaget inte har någon påverkan på den sociala hållbarheten avseende personer med nedsatt funktionsförmåga, barn och unga, äldre, integration, boendesegregation, jämställdhet samt folkhälsa.

6.5.12 Konsultation i frågor som rör det samiska folket

Boverket bedömer att författningsförslaget inte har någon särskild betydelse för samerna och konsultation har därför inte genomförts.

6.6 Ikraftträdande, informationsinsatser och utvärdering

6.6.1 Ikraftträdande och övergångsbestämmelser

IMERA-förordningen utgör ett strukturerat ramverk som fastställer regler och harmoniserade åtgärder som syftar till att under en kris säkerställa fortsatt fri rörlighet av varor, tjänster och personer på den inre marknaden. IMERA-förordningen samt övriga EU-rättsakter började tillämpas den 29 maj 2026.

I ett krisläge ska de särskilda krisförfarandena för krisnödvändiga varor kunna aktiveras med stöd av de ändrade bestämmelser som införs genom omnibusförordningen och omnibusdirektivet för att säkra leveranskedjor av kritiska produkter.

Det innebär att de föreslagna föreskrifterna behöver träda i kraft så snart som möjligt. Tidpunkten för ikraftträdande bedöms som tidigast kunna vara den 15 november 2026. Eftersom något krisläge i IMERA-förordningens mening ännu inte inträffat bedöms de ekonomiska aktörerna ha tillräckligt med tid för att anpassa sin verksamhet utifrån kraven i de nya bestämmelserna även om ändringarna träder i kraft inom snar tid.

6.6.2 Utvärdering

Eftersom de föreslagna föreskrifterna endast blir tillämpliga om, och när, EU-kommissionen har beslutat om att utropa en kris på den inre marknaden, är det inte möjligt att på förhand bestämma när föreskrifterna ska utvärderas. Det är

dock lämpligt att utvärdera föreskrifterna om, eller när, dessa har kommit till användning på grund av en kris på den inre marknaden.

Det är inte således möjligt att utvärdera effekterna av förslaget innan bestämmelserna har tillämpats. Det går inte heller att förutse när ett krisläge som avses i bestämmelserna kan inträffa, eller hur länge det skulle pågå. Eftersom en utvärdering av konsekvenserna först är möjlig efter ett krisläge har aktiverats saknas det i dagsläget en planering för utvärdering, och är något som får följas upp i ett senare skede.

7 Författningskommentar

7.1 Förslag till ändring i Boverkets föreskrifter (BFS 2025:13) om hissar och säkerhetskomponenter till hissar

6 kap. Krisförfaranden

1 § Bestämmelserna i detta kapitel får tillämpas avseende hissar eller säkerhetskomponenter till hissar, vilka inte genomgått de förfaranden om bedömning av överrensstämmelse som anges i 4 kap. 2 eller 3 §§, och som omfattas av en genomförandeakt som har aktiverat ett sådant krisförfarande för krisnödvändiga varor som avses i artikel 28 i Europarådets och parlamentets förordning (EU) 2024/2747 av den 9 oktober 2024 om inrättande av en ram med åtgärder relaterade till krissituationer på den inre marknaden och till resiliensen på den inre marknaden och om ändring av rådets förordning (EG) nr 2679/98 (förordningen om krissituationer och resiliens på den inre marknaden)⁷.

Bestämmelsen är ny och syftar till att upplysa om när bestämmelserna i detta kapitel är tillämpliga.

Närmare överväganden finns i 4.5.

Godkännandeförfarande

2 § Boverket får, på vederbörligen motiverad begäran av en ekonomisk aktör, godkänna utsläppande på marknaden inom Sveriges territorium av en specifik hiss eller en specifik säkerhetskomponent till hissar som omfattas av den genomförandeakt som avses i 1 § om det har påvisats att alla tillämpliga grundläggande hälso- och säkerhetskrav i 2 kap. är uppfyllda i enlighet med de förfaranden som anges i godkännandet.

Varje godkännande som utfärdas ska ange de villkor och krav enligt vilka hissen eller säkerhetskomponenten till hissar får släppas ut på marknaden. I dessa godkännanden ska åtminstone följande anges:

- a) En beskrivning av de förfaranden genom vilka uppfyllandet av de tillämpliga grundläggande hälso- och säkerhetskraven i 2 kap. har påvisats.
- b) Eventuella särskilda krav avseende spårbarheten för den berörda hissen eller säkerhetskomponenten till hissar.
- c) Ett slutdatum för godkännandets giltighet, som inte får sträcka sig längre än till och med den sista dagen av den period under vilken krisläget för den inre marknaden är aktiverat i enlighet med artikel 18 i förordning (EU) 2024/2747.
- d) Eventuella särskilda krav avseende behovet att säkerställa kontinuerlig bedömning av överensstämmelse av de berörda hissarna eller säkerhetskomponenterna till hissar.
- e) Åtgärder som ska vidtas när krisläget för den inre marknaden upphör att gälla eller avaktiveras med avseende på de hissar eller säkerhetskomponenter till berörda hissar som har släppts ut på marknaden

---

⁷EUT L 2024/2747, 8.11.2024, s. 1, Celex 32024R2747.

Bestämmelsen är ny och syftar till att genomföra relevanta delar av artikel 41c i hissdirektivet om undantag från förfaranden för bedömning av överensstämmelse som kräver obligatoriskt deltagande av ett anmält organ.

Första stycket genomför punkt 1 och 2 i artikel 41c och utgör således ett undantag från hissdirektivets artikel 15 och 16, som genomförts i 4 kap. 2 § respektive 4 kap. 3 § BFS 2025:13. Bestämmelsen innebär att Boverket, på vederbörligen motiverad begäran av en ekonomisk aktör, får godkänna utsläppande på marknaden av specifika hissar eller säkerhetskomponenter till hissar trots att de tillämpliga förfarandena för bedömning av överensstämmelse inte har utförts, om de angivna villkoren är uppfyllda.

Andra stycket genomför punkt 7 i artikel 41c i hissdirektivet och anger vilka villkor godkännandet ska uppfylla samt hur godkännandet ska vara utformat.

Närmare överväganden finns i 5.1.

Presumtion om överensstämmelse

3 § I de fall där hissar och säkerhetskomponenter till hissar har betecknats som krisnödvändiga varor i den mening som avses i artikel 3.6 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2024/2747 och EU-kommissionen har antagit genomförandeakter enligt artikel 41d punkt 1 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/33/EU av den 26 februari 2014 om harmonisering av medlemsstaternas lagstiftning om hissar och säkerhetskomponenter till hissar⁸, som med avseende på sådana hissar och säkerhetskomponenter till hissar anger lämpliga standarder eller fastställer gemensamma specifikationer som omfattar tillämpliga grundläggande hälso- och säkerhetskraven, ska hissar, som överensstämmer med dessa standarder eller gemensamma specifikationer, förutsättas överensstämma med de tillämpliga hälso- och säkerhetskrav i 2 kap. som omfattas av dessa standarder, gemensamma specifikationer eller delar därav.

Presumtionen om överensstämmelse vid krisläge för den inre marknaden i den mening som avses i artikel 3.3 i förordning (EU) 2024/2747 upphör att gälla från och med dagen efter det att krisläget för den inre marknaden har upphört att gälla eller avaktiverats.

Bestämmelsen är ny och syftar till att genomföra relevanta delar av artikel 41d i hissdirektivet.

Första stycket genomför punkt 1 i artikel 41d.

Andra stycket genomför punkt 5 i artikel 41d.

Närmare överväganden finns i 5.2.

---

⁸ EUT L 96/251, 29.3.2014, s. 251, Celex 314L0033.

4 § Såvida det inte finns tillräckliga skäl att anta att hissar och säkerhetskomponenter till hissar som omfattas av de standarder eller gemensamma specifikationer som avses i 3 § utgör en risk för människors hälsa eller säkerhet, ska hissar och säkerhetskomponenter till hissar som överensstämmer med dessa standarder eller gemensamma specifikationer och som har släppts ut på marknaden anses överensstämma med de tillämpliga grundläggande hälso- och säkerhetskraven i 2 kap. efter det att en genomförandeakt som avses i 3 § har upphört att gälla eller upphävts och efter det att krisläget för den inre marknaden har upphört att gälla eller avaktiverats.

Bestämmelsen är ny och syftar till att genomföra punkt 6 i artikel 41d i hissdirektivet. Bestämmelsen innebär ett undantag från artikel 14 i hissdirektivet som genomförts i 4 kap. 1 § i föreskrifterna.

Närmare överväganden finns i 4.5.2 och 5.2.

Installatörer och tillverkares ansvar

5 § Installatörer av sådana hissar, och tillverkare av sådana säkerhetskomponenter till hissar, som omfattas av det godkännandeförfarande som avses i 2 §, ska på eget ansvar intyga att de berörda hissarna, respektive säkerhetskomponenterna till hissarna, uppfyller alla tillämpliga grundläggande hälso- och säkerhetskrav och ansvara för att alla tillämpliga förfaranden för bedömning av överensstämmelse som anges av Boverket fullgörs.

Bestämmelsen är ny och syftar till att genomföra artikel 41c punkt 6 i hissdirektivet.

Närmare överväganden finns i 5.3.

Märkning

6 § Hissar eller säkerhetskomponenter till hissar för vilka ett godkännande har beviljats i enlighet med 2 § får inte vara försedda med CE-märkning.

När EU-kommissionen antagit en genomförandeakt enligt artikel 41c punkt 3 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/33/EU av den 26 februari 2014 om harmonisering av medlemsstaternas lagstiftning om hissar och säkerhetskomponenter till hissar ska de hissar eller säkerhetskomponenter till hissar som varit föremål för det godkännandeförfarande som avses i 2 § vara försedda med information om att de släpps ut på marknaden som ”krisnödvändiga varor”. Denna information samt eventuell märkning ska vara tydlig, förståelig och begriplig.

Bestämmelsen är ny och syftar till att genomföra artikel 41c punkt 3 och 8 i hissdirektivet.

Närmare överväganden finns i 5.4.

Språkkrav för information och märkning

7 § Den information samt eventuell märkning som avses i detta kapitel ska vara skriven på svenska.

Bestämmelsen är ny och syftar till att genomföra artikel 41c punkt 3 andra stycket i hissdirektivet.

Närmare överväganden finns i 5.5.

Ikraftträdande

Denna författning träder i kraft den 15 november 2026.

IMERA-förordningen samt övriga EU-rättsakter började tillämpas den 29 maj 2026. I ett krisläge ska de särskilda krisförfarandena för krisnödvändiga varor kunna aktiveras med stöd av de ändrade bestämmelser som införs genom omnibusförordningen och omnibusdirektivet för att säkra leveranskedjor av kritiska produkter.

Det innebär att de föreslagna föreskrifterna behöver träda i kraft så snart som möjligt. Tidpunkten för ikraftträdande bedöms som tidigast kunna vara den 15 november 2026.

8 Referenser

8.1 Icke-tryckta källor

Information om EU:s rättsakter om krissituationer och resiliens på den inre marknaden på EU-kommissionens webbplats, https://single-market-economy.ec.europa.eu/single-market/internal-market-emergency-and-resilience-act_en (hämtad 2026-06-07).

Hissförbundets medlemsförteckning på Hissförbundets webbplats, <https://www.hissforbundet.se/medlemmar/> (hämtad 2026-06-08).

8.2 Författningar och andra rättsakter

8.2.1 EU:s rättsakter

Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/123/EG av den 12 december 2006 om tjänster på den inre marknaden.

Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 765/2008 av den 9 juli 2008 om krav för ackreditering och upphävande av förordning (EEG) nr 339/93.

Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/33/EU av den 26 februari 2014 om harmonisering av medlemsstaternas lagstiftning om hissar och säkerhetskomponenter till hissar (omarbetning).

Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2024/2747 av den 9 oktober 2024 om inrättande av en ram med åtgärder relaterade till krissituationer på den inre marknaden och till resiliensen på den inre marknaden och om ändring av rådets förordning (EG) nr 2679/98 (förordningen om krissituationer och resiliens på den inre marknaden).

Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2024/2748 av den 9 oktober 2024 om ändring av förordningarna (EU) nr 305/2011, (EU) 2016/424, (EU) 2016/425, (EU) 2016/426, (EU) 2023/988 och (EU) 2023/1230 vad gäller krisförfaranden för bedömning av överensstämmelse, presumtion om överensstämmelse, antagande av gemensamma specifikationer och marknadskontroll till följd av en krissituation på den inre marknaden.

Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2024/2749 av den 9 oktober 2024 om ändring av direktiven 2000/14/EG, 2006/42/EG, 2010/35/EU, 2014/29/EU, 2014/30/EU, 2014/33/EU, 2014/34/EU, 2014/35/EU, 2014/53/EU och 2014/68/EU vad gäller krisförfaranden för bedömning av överensstämmelse, presumtion om överensstämmelse, antagande av gemensamma specifikationer och marknadskontroll till följd av en krissituation på den inre marknaden.

8.2.2 Lagar och förordningar

Författningssamlingsförordningen (1976:725).

Förordningen (1994:2029) om tekniska regler.

Förordningen (2009:1078) om tjänster på den inre marknaden.

Plan- och bygglagen (2010:900).

Plan- och byggförordningen (2011:338).

Förordningen (2014:1039) om marknads kontroll av varor och annan närliggande tillsyn.

Förordningen (2022:208) med instruktion för Boverket.

Förordningen (2024:183) om konsekvensutredningar.

8.2.3 Myndighetsföreskrifter

Boverkets föreskrifter (BFS 2025:13) om hissar och säkerhetskomponenter till hissar.

Boverket

Box 534, 371 23 Karlskrona
Telefon: 0455-35 30 00
Webbplats: www.boverket.se